

czy coś takiego istnieje?, jak zmienia się trofia jeziora?, jakie jest pochodzenie gatunków glonów w jeziorach? W dyskusji głos zabierało wiele osób, a ich wypowiedzi będą opublikowane w kolejnym zeszycie UAM – Seria Biologica, w materiałach pokonferencyjnych, gdzie znajdują się również streszczenia prezentowanych posterów.

Następnego dnia udaliśmy się na wycieczkę w celu obejrzenia Jezior Gnieźnieńskich. Jezioro Jelonek było badane przez dr Teresę Szyszkę i z rezultatami tych badań mogliśmy zapoznać się na posterze prezentowanym przez organizatorów, natomiast wyniki badań drugiego z Jezior Gnieźnieńskich (Jez. Świątokrzyskiego), zostały przedstawione przez doc. dr hab. Lubomirę Burchardt, która pracowała w tym terenie. Przy okazji pobytu w Gnieźnie, zwiedziliśmy Muzeum Początków Państwa Polskiego, mieszczącego się w Liceum Ogólnokształcącym im. Mieszka I i Bolesława Chrobrego. Jest to szkoła Pomnik Tysiąclecia. Oczywiście podziwialiśmy również Katedrę Gnieźnieńską i, co ciekawe, przebywaliśmy tam równocześnie z Ks. Kardynałem Józefem Glempem, ale niestety nie wiemy, czy spotkanie to było wcześniej zaplanowane przez organizatorów.

Po powrocie do Czarniejewa odbyła się sesja plakatowa, zaprezentowano 24 postery (4 dotyczące systematyki glonów, 19 ekologii i 1 fizjologii). Podczas sesji mogliśmy obejrzeć również wystawę prac florystycznych (algologicznych) z terenu Wielkopolski. Wśród 27 prac znajdowała się najstarsza polska praca florystyczna o glonach Felicjana Sypniewskiego z roku 1860. Tamże prezentowano nam preparaty okrzemkowe ks. Walentego Torki z lat 1902–1909.

Dzień ten zakończył się uroczystą kolacją i sympatycznym spotkaniem towarzyskim.

Na koniec pobytu w Czarniejewie odbyło się zebranie członków Sekcji Fykologicznej PTB, w którym główny punkt stanowiły wybory nowego Zarządu. Przewodniczącą Sekcji została ponownie wybrana prof. Jadwiga Siemińska z IB PAN w Krakowie, funkcję zastępcy przewodniczącego objął wieloletni sekretarz doc. (obecnie już profesor) Iwo Wojciechowski z AR w Lublinie, a sekretarzem wybrano dra Andrzeja Simma z IE PAN w Dziekanowie.

Kolejne trzy dni, to program towarzyszący sympozjum, został wypełniony wycieczkami terenowymi po Wielkopolsce.

Trasa pierwszej wycieczki wiodła w okolice Kórnik, gdzie z ośmiu rynnowych połodowcowych jezior zaprezentowano nam cztery o różnej trofii, tj.: Skrzyńki, Kórnickie (w którym piszący te słowa znalazł niespodziewanej, aczkolwiek całkiem przyjemnej kąpieli), Bnińskie i Zaniemyskie. Był też czas przewidziany na zwiedzenie zamku w Kórniku i arboretum.

Drugą wycieczką było opłynięcie statkiem Jeziora Kiekrz, w trakcie której widzieliśmy jak pod wpływem nadmiernej i bezplanowo stworzonej bazy rekreacyjnej postępuje proces degradacji tego jeziora.

Trzecia wycieczka prowadziła w teren Wielkopolskiego Parku Narodowego, gdzie obejrzelśmy dość czyste jeszcze Jezioro Góreckie i urokliwe Jezioro Kociołek, a potem zwiedziliśmy galerię obrazów w pałacu w Rogalinie i podziwialiśmy największe skupisko starych dębów w Europie.

Należy dodać, że wycieczki były bardzo dobrze zorganizowane pod względem naukowym, nad każdym z jezior prezentowane były postery z wynikami badań hydrobiologicznych tam prowadzonych, a interesujący pod względem krajoznawczym teren dodatkowo wpłynął na ich atrakcyjność.

Ze wszystkich dotychczasowych dziewięciu naszych spotkań, sympozjum to trwało najdłużej i miało najbogatszy program. Niech więc sprawozdanie to będzie wyrazem podziękia wszystkim uczestniczącym algologów za wielki trud, jaki włożyli organizatorzy w tak wspaniałe spotkanie, dodatkowo uatrakcyjnione programem kulturalnym (koncert, teatr, kino). Oczywiście nie mogłoby się ono odbyć bez znacznej pomocy finansowej, jaką udzielili organizatorom liczni sponsorzy. Byli wśród nich: Wydział Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu w osobie dyr. mgr A. Błochowiaka, Wydział Techniki Nauki i Informatyki w osobie dyr. dr J. Maćkowiaka. Finansowe poparcie otrzymaliśmy również od Prof. R. Andrzejewskiego, Koordynatora Programu CPBP 04.10.01. oraz z Zarządu Polskiego Towarzystwa Hydrobiologicznego, a także SIL. Na koniec, podkreślić należy również znaczną pomoc władz PAN i oczywiście Uniwersytetu w Poznaniu.

Kolejne nasze spotkanie odbędzie się w roku 1991, jak zwykle w maju, a organizować je będą krakowscy algolodzy.

Jacek SANECKI

V A R I A

KOMITET OCHRONY PRZYRODY POLSKIEJ AKADEMII NAUK W ROKU 1989

Committee of Nature Conservation of the Polish
Academy of Sciences in 1989

Komitet Ochrony Przyrody PAN, reaktywowany 9 listopada 1982 roku, odbywa obecnie trzecią kadencję, która upływa z końcem 1990 roku. KOP liczy 44 członków, wśród których są obok botaników i zoologów różnych specjalności, również przedstawiciele innych dyscyplin, jak: gleboznawstwo, biochemia, architektura, socjologia, historia literatury i prawo. Pracami Komitetu kieruje Prezydium w składzie:

Przewodniczący	- prof. Kazimierz Browicz
Wiceprzewodn.	- prof. Romuald Olaczek
	prof. Ludwik Tomiałojć
Sekretarz naukowy	- doc. Maria Lawrynowicz
Członkowie	- doc. Zbigniew Głowaciński
	prof. Jacek Kolbuszewski
	prof. Hanna Piotrowska

Sprawozdania z działalności KOP, po zakończeniu kadencji, są drukowane w czasopiśmie *Chrońmy Przyrodę Ojczyzn*.

Niniejsza notatka dotyczy tej części działalności w roku 1989, która może zainteresować botaników.

Zgodnie z przyjętym programem, KOP zajmuje się zarówno problematyką ogólną ochrony przyrody, jak i dotyczącą spraw regionalnych, dlatego tradycyjnie, część posiedzeń odbywa się w terenie na specjalnych sesjach wyjazdowych.

Z inicjatywy KOP zorganizowano wspólnie z Komitetem „Człowiek i Środowisko” przy Prezydium PAN, sesję naukową nt. *Ekologizacja w myśleniu i działaniu*, w 20-tą rocznicę Raportu U-Thanta. Sesja odbyła się dnia 27 kwietnia w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie. Wzięło w niej udział ok. 100 osób, członków obu Komitetów i zaproszonych gości. Szczególnie duże zainteresowanie wzbudziły referaty: J. Kolbuszewskiego pt. *Od Rousseau do U-Thanta* oraz R. Olaczka pt. *Stan środowiska i świadomość zagrożenia w 20 lat po Raporcie U-Thanta*. Ukazano w nich proces kształtowania się stosunku człowieka do przyrody aż do zrodzenia się idei jej ochrony oraz stan świadomości zagrożeń dla egzystencji człowieka i życia w ogóle, w czasach obecnych. Ta część spotkania dotyczyła spraw ogólnoludzkich rozpatrywanych w kategoriach globalnych. Druga część sesji skupiła się na sytuacji ochrony przyrody w warunkach naszego kraju. Omówiono ją w dwu bardzo interesujących referatach: prof. S. Kozłowskiego pt. *Wyniki pracy podzespołu do spraw ekologii „okrągłego stołu”* oraz prof. R. Andrzejewskiego pt. *Kierunki badań środowiskowych na lata 1991-1995*.

W dniach 22-23 września członkowie KOP brali udział w sesji wyjazdowej nt. *Propozycja kompleksowej ochrony przyrody Borów Tucholskich*, zorganizowanej przez botaniczny ośrodek toruński. Sesja odbyła się w Funce nad jeziorem Charzykowskim z udziałem ponad 50-ciu osób. Oprócz członków KOP oraz pracowników naukowych z Torunia i Bydgoszczy, licznie przybyli przedstawiciele administracji leśnej i służb ochrony przyrody województw bydgoskiego i sąsiednich.

Po zapoznaniu się z problemem w toku obrad i dyskusji, a zwłaszcza w czasie objazdu terenowego, Komitet poparł ideę utworzenia w Borach Tucholskich parku narodowego o powierzchni 20-25 tys. ha. Wg „Opinii KOP” do najcenniejszych elementów tego obszaru należą:

- rozległe leśne powierzchnie ze zdrowymi drzewostanami,

- obecność 900 jezior różnej wielkości (w tym 40 jezior lobeliowych),
- naturalna roślinność jezior, rzek i torfowisk,
- skupienia licznych stanowisk gatunków relikto- wych i rzadkich,
- piękny krajobraz, czyste wody i czyste powietrze.

Park narodowy byłby zwińczeniem procesu obejmowania ochroną Borów Tucholskich, gdzie istnieją już dwa parki krajobrazowe (Kaszubski i Tucholski), a dwa dalsze (Chojnicki i Wdecki) czekają na zatwierdzenie; jest też sieć rezerwatów przyrody oraz glebowych powierzchni wzorcowych. Uznano, że park narodowy w tej części Pomorza jest koniecznym uzupełnieniem sieci parków narodowych w Polsce i w Europie Środkowej, bowiem nie ma on odpowiednika ani w Polsce ani w krajach ościennych.

Przedstawiciele Komitetu zabierali głos w sprawach ustawodawczych. W związku z dyskusją projektu nowej ustawy o ochronie przyrody, KOP ponownie opowiedział się za odrębnością ustaw o ochronie przyrody i ochronie środowiska. Stanowisko KOP w tej sprawie zostało wyrażone w społecznym projekcie ustawy i artykule M. Kuleszy ogłoszonych w ostatniej publikacji KOP pt. *Problemy ochrony polskiej przyrody* (1988).

W ramach podjętej przez KOP działalności wydawniczej, oprócz wyżej cytowanej pozycji, wcześniej ukazały się dwie: *Zagrożenie parków narodowych w Polsce* (1985) oraz *Lista roślin wymierających i zagrożonych w Polsce* (1986). W druku jest praca J. Kolbuszewskiego pt. *Ochrona przyrody i kultura*. Złożono do druku kolejny tom zawierający zbiór prac pt. *Czynna ochrona zwierząt*.

Maria LAWRYNOWICZ

„SZAFAERANUM”

W dniu 30 marca 1990 roku otwarto budynek Zespołu Pracowni Diagnostycznych Instytutu Medycyny Klinicznej krakowskiej Akademii Medycznej w Rzeszowie, mieszczący się przy ulicy Marchlewskiego 13, nadając mu imię Prof. Władysława Szafera „Szaferanum”. Fakt ten upamiętnia tablica z brązu (twarz prof. Szafera, data urodzenia i śmierci) odsłonięta przez prof. dr hab. Przemysława Szafera - syna Władysława. Po zwiedzeniu Zespołu Pracowni Diagnostycznych odbyło się uroczyste posiedzenie Rady Instytutu Medycyny Klinicznej w Rzeszowie, na którym prof. dr hab. Lesław Grzegorzycy wygłosił odczyt pt. *Rzeszowskie lata prof. Władysława Szafera*.

Piotr KÖHLER

BOTANICY W „KTO JEST KIM W POLSCE”

Botanists in „Who is who in Poland”

Ukazanie się w roku 1984 pierwszej po II wojnie światowej pozycji *Kto jest kim w Polsce*, przyjęto z równie wielkim zadowoleniem (że w końcu jest) co i rozczarowaniem (bo wyjątkowo niekompletne jak na dzieło tego typu). Wydawało się, że liczne krytyczne recenzje zmobilizują autorów i wydawcę do poważnych zmian i uzupełnień. Ukazujące się obecnie drugie wydanie, nie może jednak nadal zadowalać, szczególnie społeczności botaników polskich. Zestawienie nazwisk, które się tam znalazły, z tymi których tam nie ma, świadczy najlepiej o braku jakiegokolwiek klucza w doborze osób.

Wśród zamieszczonych biogramów znalazły się nazwiska następujących osób: S. Białobok, S. J. Borowiec, K. Browicz, S. W. Bugała, S. Domański, J. Kornaś, A. Lukaszewicz, M. Falkowski, J. Fabijanowski, K. Izdebski, A. Jasiewicz, A. Markowski, A. Medwecka-Kornaś, M. J. Olszewska, B. Podbielkowski, E. W. Pogan, B. Rodkiewicz, R. M. Rudnicki, L. R. Ryszkowski, A. Skirgiełło, K. Starmach, W. J. Starzecki, A. M. Szweykowska, A. Środoń, S. Tolpa, W. Truszkowska, T. J. Wodzicki, T. W. Wojterski, H. S. Zimny, W. Żukowski. Nie znaleźli się natomiast w wspomnianym dziele tacy choćby botanicy jak: J. Fabiszewski, J. B. Faliński, W. Gajewski, F. Górski, K. Grodzińska, S. Gumiński, Z. Hejnowicz, M. Jasnowski, A. Kacperska, S. Lisowski, W. Matuszkiewicz, R. Olaczek, H. Piotrowska, Z. Podbielkowski, K. Rostański, J. Siemińska, L. Studlik, E. Symonides, J. Szweykowski, T. Sulma, T. Traczyk, I. Turowska, J. Walas, K. Wasylińska, K. Zarzycki i in. Można oczywiście cieszyć się tym co jest. Można też przyjąć usprawiedliwienia autorów zamieszczone we wstępie do dzieła. Nic jednak nie zmienia faktu, że nie jest to *Who is who* botaniczne, nawet w tych skromnych ramach jakie zakreślili mu sami autorzy. Wątpliwym pocieszeniem jest fakt, że nie ma tam również takich nazwisk jak Tadeusz Mazowiecki czy Bronisław Geremek – ktoś nie wyczuł wiatru historii. Niektóre braki uzupełni zapewne suplement zapowiedziany na włożonej w książkę ulotce. Należy się jednak obawiać, że nie będzie w nim botaników. Pozostaje więc nadzieja, że przygotowywany obecnie informator *Kto jest kim w polskiej botanice* zapełni istniejącą lukę. Poniżej podaję opis bibliograficzny omawianej pozycji.

Kto jest kim w Polsce. Informator biograficzny. Wyd. 2, ss. 1584. Wydawnictwo Interpress, Warszawa, 1989.

Zbigniew MIREK

NOWE PERIODYKI I SERIE
NEW JOURNALS AND SERIES

BIOTECHNOLOGIA – PRZEGLĄD
INFORMACYJNY (ISSN 0860-7796)

Kwartalnik o profilu przeglądowo-informacyjnym, oficjalny organ Komitetu Biotechnologii przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk. Wydawcy: Komitet Biotechnologii PAN, Instytut Chemii Bioorganicznej PAN oraz Ośrodek Informacji Naukowej PAN. Pierwszy, podwójny zeszyt (nr 1-2) ukazał się w roku 1988. Zawiera on m. in. następujące artykuły: *Komputerowe banki sekwencji kwasów nukleinowych i białek, Przegląd pakietów programów komputerowych stosowanych w analizie kwasów nukleinowych i białek, Komputerowy system informacji naukowej, Bazy danych dla biotechnologii, Czasopiśma biotechnologiczne.*

Redakcja: Dr Ewangelina Twardowska (red.)
Biotechnologia – Przegląd Informacyjny
61-704 Poznań, ul. Noskowskiego 12
tel. 528-503